

Echo KLINa

Obecné noviny – občasník

Číslo 1/2008 | Január 2008 | Ročník II. | Bezplatné

Príchod Nového roka sme mnohí oslávili spoločne

... a čo nástroj a blas malo, to si aj zaspievalo

Milí spoluobčania

Rok 2007 bol rokom nástupu nového osadenstva aj v obecnom zastupiteľstve, ktoré, môžem dnes už vyhlásiť, sa dobre zabehlo a hľadá všetky možné riešenia problémov, pred ktoré sme postavení. Kto si všimá dianie v Kline, postrehol, že sa obci postupne darí naplňovať predstavy, ktoré smerujú k jej ďalšiemu hospodárskemu a sociálnemu napredovaniu a tak sa zase posúvame k zlepšeniu podmienok života v našej obci.

Hoci nie všetko vždy ide podľa predstáv každého z nás a narážame niekedy na prekážky, vidieť zmeny, ktoré nás všetkých tešia. Okrem riešenia každodenných úloh obce spojených s jej fungovaním a rozvojom, som predovšetkým rád, že sa zlepšila informovanosť našich občanov. Je to hlavne vďaka týmto novinám, ktoré prinášajú informácie o všetkom, čo sa v obci udia a čo sa chystá. Ďalším veľkým

pozitívom bolo obnovenie alebo začatie činnosti rôznych spolkov a zoskupení a tak naša obec začala plnobodotnejšie žiť. Tento fakt prispieva k vzájomnému spoznávaniu sa, záujmu jeden o druhého a tým i k možnosti si pomôcť.

Cbcentiež poďakovať všetkým našim občanom, ktorí ochotne pomáhajú obci pri riešení problémov a všetkým firmám, ktoré sú nápomocné odbornou radou, či konkrétnym skutkom.

Prial by som si pre tento rok, aby bolo čoraz viac spokojných občanov, ešte viac naplnených úloh, aby sme tu spoločne žili v pokoji a spokojnosti. Prajem Vám, aby pre každého z Vás bol rok 2008 rokom väčších osobných i pracovných úspechov. Aby sme sa stretávali iba s toleranciou, prajnosťou, ochotou a radosťou zo života. Prajem Vám všetkým bojnú zdravie, Božieho požehnanie, dostatok pozornosti, pomoci a blavne pokoja.

Štefan Peňák, starosta obce

prosili o dary pre ten nasledujúci.

Minulé leto vyasfaltované a upravené malé parkovisko pod kostolom prichádzajúcich z kostola vívalo čulým ruchom. MS SČK spolu s OZ v Kline začalo minulý rok „punčovou tradíciu“. Gratulácie všetkým, ktorých ste tam stretli, nikoho neobišli a punč v túto mrazivú noc dobre zahrial. Ľudia sa objímali, podávali ruky s priateľstvom všetkého len toho najlepšieho každému okoloidúcemu a deti už netrpezlivo vyčkávali na púšťanie svetlíc so svojimi otcami.

O dvanástej sa Klin rozsvietil a „rozbúchal“ všetkými možnými ohňostrojmi. Najkrajší však bolo vidieť spoza cintorína, ktorý pripravila obec za štedrého príspevku sponzorských firiem Kline.

Veru, na chvíľu sme mali dojem mesta s jeho honosnou atmosférou. – red –

K akým záverom sa dospelo na zasadaní obecného zastupiteľstva

UZNESENIE zo zasadania Obecného zastupiteľstva obce Klin z 14. 12. 2007

Berie na vedomie:

- a) návrh rozpočtu obce Klin na rok 2009 a 2010.
- b) správu nezávislého audítora z vykonaného auditu účtovnej závierky obce Klin k 31. 12. 2006

Schvaľuje:

- a) rozpočet obce Klin za rok 2008.
- b) rozpočet ZŠ s MŠ Klin za rok 2008.
- c) VZN č. 5/2007 o dani z nehnuteľností v obci Klin.
- d) VZN č. 6/2007 o miestnych daniach v obci Klin.
- e) VZN č. 7/2007 o zbere, preprave a zneškodňovaní komunálneho odpadu, drobného stavebného odpadu a miestnom poplatku za zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu, drobného stavebného odpadu v obci Klin.
- f) úpravu rozpočtu obce Klin za rok 2007.
- g) za člena centrálnnej inventarizačnej komisie pre ZŠ s MŠ Klin Máriu Baculákovu ako zástupcu obecného zastupiteľstva.
- g) žiadosť Františka Večerku s manž. Annou, obaja bytom Klin č. 284 o výstavbu RD na parc. C-KN 1057/18.

UZNESENIE zo zasadania Obecného zastupiteľstva obce Klin z 23. 11. 2007

Berie na vedomie:

- a) návrhy starostu obce a poslancov k rozpočtu obce na rok 2008.
- b) informácie starostu o stave rozpracovaných projektov so zapracovaním do rozpočtu obce na rok 2008.
- c) návrhy poslancov k štúdiu na rekonštrukciu budovy materskej školy s.č. 325.
- d) žiadosť p. Nadeždy Luticovej, bytom Klin s.č. 489 o poskytnutie pomoci pri odstraňovaní snehu z rodinného dvora.

e) žiadosť p. Miroslava Králiku, bytom Klin s.č.504 o prenájom nebytových priestorov bývalej prevádzkarne budovy s. č. 149.

- f) štúdiu na rekonštrukciu MŠ Klin s.č. 325.
- g) žiadosť Tibora Fenika, bytom Klin s.č. 253 o povolenie prevádzky a otváracích hodín predajne mäso – údeniny pri autobusovej zastávke na nižšom konci obce.

Poveruje:

- a) starostu obce jednaním s p. Milanom Bišťakom, bytom Klin s.č. 132 a s COOP Jednota Námestovo vo veci vysporiadania vlastníckych vzťahov pod miestnou komunikáciou (chodník) parcela C-KN 1204 a parcela C-KN 431/1 pred budovou predajne.
- b) starostu obce rokovaním s projektantom rekonštrukcie MŠ, poslancami OZ a riaditeľkou ZŠ s MŠ Klin vo veci zvýšenia kapacity minimálne o jednu triedu.

Schvaľuje:

- a) poplatky za prenájom priestorov kultúrneho domu v Kline.
- b) VZN č. 4/2007 o poskytovaní opatrovateľskej služby v obci Klin.
- c) správu o výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ s MŠ za školský rok 2006/2007.
- d) žiadosť Jána Lajdu, bytom Klin s.č. 124 o vydanie súhlasu na rekonštrukciu rodinného domu – drobné stavebné úpravy.
- e) žiadosť Márie Klozikovej, bytom Klin s.č. 64 na otváracie hodiny kaderníctva v budove s.č. 147 vo vlastníctve obce Klin.
- f) žiadosť firmy SEVEN s.r.o. Klin o zrušenie nájmu nebytových priestorov v zmysle nájmovej zmluvy 1/2002 o výmere 62 m² od 1. 10. 2007.

Neschvaľuje:

- a) žiadosť o sponzorský finančný dar pre Spišskú katolícku charitu v Námestove. – **OcÚ**

ROZPOČET OBCE KLIN PRE ROK 2008

Bežné príjmy (v tis. Sk)		
III 003	DĽFO výnos dane z príjmov FO poukázaný územnej samospráve	14000
100	Daňové príjmy	
120	Dane z majetku	
121001	Z pozemkov	204
121002	Zo stavieb	228
130	Domáce dane tovary a služby	
133001	Dane za psa	24
133006	Za ubytovaciu kapacitu	3
133012	Za užívanie verejného priestranstva	5
33013	Za komunálne odpady	460
200	Nedaňové príjmy	
211003	Dividendy	22
212003	Z prenajatých budov	579
	Z prenajatých pozemkov	7
220	Administratívne a iné poplatky	
221004	Správne poplatky	85
223001	Za predaj výr., tov. a služieb (rozhlas, smet. nádoby, ref.)	55
223001	Cint. nájom za hrob. miesto	100
242	Úroky	8
312	Tuzemské granty a transfery	
312001	Aktivačná činnosť	85
312001	Školstvo-prenesené kompetencie	9972
	Bežné príjmy spolu (v tis.):	25837
Kapitálové príjmy (v tis. Sk)		
	Predaj pozemkov	2
	Kapitálové príjmy spolu: (v tis.)	2
Finančné operácie (v tis. Sk)		
	prevod hospodárenia (zostatok) z roku 2007	3600
	Finančné operácie spolu: (v tis.)	3600
	PRÍJMY CELKOM:	29439
Bežné výdavky (v tis.)		
610	Mzdy, platy, služobné platy a ostatné osobné vyrovnania	1725
620	Poistné a príspevok zamest. do poisťovní	652
630	Tovary a služby-cestovné náhrady	5
632	Energie	
632001	Uhlie + drevo	180
632003	Pošt., služby, telefón, internet, kanc. popl.	140
	Celkom:	320
633	Materiál	
633001	Nábytok	100
633002	Výpočtová technika	30
633013	Softwér	20
633006	Všeobecný materiál	65
633009	Knihy, časopisy, noviny	70
633016	Reprezentačné	40
	Celkom:	325

634	Dopravné	
634001	Palivo, mazivá, oleje	70
634002	Servis, údržba, opravy	50
634003	Poistenie majetku – povinné zmluvné poistenie	32
	Parkovné	3
	Celkom:	155
637	Sociálny fond	30
635	Rutinná štandardná údržba	
635006	Budov	180
635002	Výpočtovej techniky	50
	Celkom:	230
637	Služby	
637003	Služby, propagácie, reklama	33
637004	Viazanie kníh	5
637011	Štúdie, expertízy	31
637014	Stravovanie	131
637026	Odmeny poslanci	35
	Právne služby	50
637027	Dohody o vykonaní práce	60
641006	Spol. úrad	50
637012	Popl. banke	20
637015	Poistenie majetku – budovy	20
	Celkom:	435
0.3.2.	Ochrana pred požiarmi	75
632	Energie, voda a komunikácie	
632001	El. energia	15
633007	Špeciálny materiál	15
634001	PHM	10
634002	Údržba mot. vozidiel	15
637002	Konkurzy, súťaže	5
634003	Poistenie mot. vozidiel	15
	Celkom:	75
0.4.5.1	Cestná doprava	
630	Zimná údržba, údržba ciest, GP, zastávky	831
	Celkom:	831
05.1.0	Nakladanie s odpadmi	
634001	Nafta	10
637004	Vývoz PDO	220
637012	Deponácia	276
	Separovaný zber	54
	Celkom:	560
Verejná zeleň		
634001	PHM	35
	Údržba	30
	Celkom:	65
Verejné osvetlenie		
632001	El. energia	160
635004	Údržba	100
	Celkom:	260
Rekreačné športové služby		
642002	Príspevok-TJ	195
	Dohody	10
	Údržba	20
	PHM skúter	5
	Celkom:	230

Poplatky za prenájom priestorov Kultúrneho domu v Kline

Prenájom sály pre občanov z obce Klin – svadba, stužková

2700 Sk – za miestnosť (priestory, elektr., voda, požičanie a výdaj riadu)

200 Sk – denne za užívanie priestorov spojených s prípravou (pečenie) + 100 Sk denne voda + el. energia podľa skutočného čerpania

1300 Sk – kúrenie iba na požiadanie a cez vykurovacie obdobie (z toho 500 Sk kurič)

650 Sk – kúrenie mimo vykurovacieho obdobia iba na požiadanie (z toho 250 Sk kurič)

500 Sk – upratovanie iba na požiadanie.

Obrusy vyčistí každý na vlastné náklady, pošk. inventár sa platí pri zúčtovaní.

Záloha vo výške 4000 Sk alebo 5000 Sk podľa obdobia konania akcie.

Prenájom sály pre občanov z iných obcí – svadba, ples

3900 Sk – za miestnosť (priestory, elektr., voda, požičanie a výdaj riadu)

1300 Sk – kúrenie iba na požiadanie a cez vykurovacie obdobie (z toho 500 Sk kurič)

650 Sk – kúrenie mimo vykurovacieho obdobia iba na požiadanie (z toho 250 Sk kurič)

500 Sk – upratovanie iba na požiadanie

Obrusy vyčistí každý na vlastné náklady, pošk. inventár sa platí pri zúčtovaní.

Záloha vo výške 5000 Sk alebo 6000 Sk podľa obdobia konania akcie.

Prenájom sály – diskotéka

6000 Sk – za miestnosť (priestory, elektr., voda, požičanie a výdaj riadu)

1.300 Sk – kúrenie iba na požiadanie a cez vykurovacie obdobie (z toho 500 Sk kurič)

650 Sk – kúrenie mimo vykurovacieho obdobia iba na požiadanie (z toho 250 Sk kurič)

- upratovanie iba na požiadanie podľa dohody

- pošk. inventár sa platí pri zúčtovaní

Záloha vo výške

10 000 Sk.

Prenájom – diskotéka pre mládež

1000 Sk – za miestnosť (priestory, elektr., voda)

500 Sk – upratovanie iba na požiadanie

Pokračovanie na 4. strane

Kultúrne služby		
632001	El. energia	120
632002	Vodné, stočné	15
633006	Všeobecný materiál	45
633009	Knihy	20
635004	Údržba	175
637002	Kult. podujatia	65
	Celkom:	440
Rutinná štandardná údržba		
635006	Údržba budov – kuchynka KD	520
	Celkom	520
Vysielacie a vydavateľské služby		
635006	Údržba rozhlasu	30
	Celkom:	30
06.2. Rozvoj obcí		
610	Mzdy, platy, služobné platy a ostatné osobné vyrovnania	551
620	Poistné a príspevok zamest. do poisťovní	208
630	Ochr. pomôcky, odev, obuv	5
Náboženské a iné služby		
630	El. energia, materiál, benzín	30
635006	Údržba cintorína-dom smútku	480
642006	Členské príspevky, príspevky združeniam	80
0.9.1.1	ZŠ-príspevky	35
0.9.1.2	MŠ-príspevky	3
0.9.5.0	Školenie pracovníkov	35
Staroba		
637002	Stretnutie dôchodcov	40
642026	Hmotná núdza	10
	Celkom:	50
Ďalšie soc. služby, (opatrovateľská služba)		
610	Mzdy, platy, služobné platy a ostatné osobné vyrovnania	395
620	Poistné a príspevok zamest. do poisťovní	140
	Školstvo/RO s právnu subjekt. ZŠ Klin	
	Originálne kompetencie	3465
	Financovanie MŠ, jedáleň, školský klub	
	Prenesené kompetencie-základná škola	9972
Bežné výdavky spolu:		22 337
Kapitálové výdavky (v tis.)		
710	Obstarávanie kapitálových aktív	
	Projekt BIOMASA-kotolňa ZŠ	700
	Spolufinancovanie obce vo výške 5%	
	Projekt drevoštiepkač, traktor	132
	Spolufinancovanie obce vo výške 5%	
	Projekt – Rekonštrukcia MŠ	165
	Vyhodenie projektu	
	Projekt KD	
	Rekonštrukcia a modernizácia sály KD	1825
	Projekt – zahusenie trafostanic, VN	180
	Vyhodenie projektov	
	Projekt – parkovisko OcÚ	600
	Výstavba parkoviska	
Kapitálové výdavky spolu:		3602
VÝDAVKY CELKOM:		25939

Poplatky za prenájom priestorov Kultúrneho domu v Kline

Dokončenie z 3. strany 200 Sk – upratovanie iba na požiadanie

Prevzatie a odovzdanie miestnosti dospelou osobou.

Dohľad dospelou osobou. Zákaz podávania akéhokoľvek alkoholu. Koniec akcie najneskoršie o 22.00 hod.

Záloha vo výške 1500 Sk.

Obrusy vyčistí každý na vlastné náklady, poškodený inventár sa platí pri zúčtovaní.

Záloha vo výške 2000 Sk.

Prenájom suterénu – životné jubileá a iné spoločenské akcie

1200 Sk – za miestnosť (priestory, elektr., voda, požičanie a výdaj riadu)

1300 Sk – kúrenie iba na požiadanie a cez vykurovacie obdobie (z toho 500 Sk kurič)

650 Sk – kúrenie mimo vykurovacieho obdobia iba na požiadanie (z toho 250 Sk kurič)

200 Sk – upratovanie iba na požiadanie

Obrusy vyčistí každý na vlastné náklady, pošk. inventár sa platí pri zúčtovaní.

Záloha vo výške 2000 Sk.

Prenájom sály – životné jubileá a iné spoločenské akcie

1500 Sk – za miestnosť (priestory, elektr., voda, požičanie a výdaj riadu)

1300 Sk – kúrenie iba na požiadanie a cez vykurovacie obdobie (z toho 500 Sk kurič)

650 Sk – kúrenie mimo vykurovacieho obdobia iba na požiadanie (z toho 250 Sk kurič)

Prenájom – kar
500 Sk – za miestnosť (priestory, elektr., voda, požičanie a výdaj riadu)

200 Sk – upratovanie iba na požiadanie
Záloha vo výške 1000 Sk.

Prenájom – akcie spojené s predajom alebo prezentáciou

A) 300 Sk/hod. – nájom za miestnosť (priestory, elektr., voda, vyčistenie a príprava)

B) 2000 Sk – nájom za miestnosť (priestory, elektr., voda, vyčistenie a príprava) – viac ako 5 hod.

Prenájom riadu
100 Sk požičanie riadu do 50 ks

300 Sk požičanie riadu od 51 do 100 ks

1000 Sk požičanie riadu 101 a viac

Za poškodený inventár sa platí pri zúčtovaní.

Schválené Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Klin č. 126/2007 zo dňa 23. II. 2007 s účinnosťou od 1. I. 2008. – OcÚ

Obdobie dôchodkového veku je iba jedným obdobím nášho života

U niektorých ľudí nastane jeseň života skôr ako u iných, základ daný temperamentom, chorľavosť, žiaľ srdca vyrývajú svoje vrásky do vnútorného i vonkajšieho života. Ale v jednom to ide u všetkých rovnako: staroba nastupuje ticho a nepozorovane. Človek má vždy pred sebou mnoho možných ciest, postupom rokov sa ich počet vždy znižuje, život ustrihuje krídla snom i plánom, ale v tom, po ktorej z nich pôjde jeho ďalší osud, rozhodujú okrem vonkajších podmienok i vlastné rozhodnutia.

Ďalšie riadky patria bývalým občanom našej obce, ktorí teraz svoj život žijú v zariadeniach pre seniorov. Každý rok v predvianočnom období našich rodákov navštevujú zástupcovia obce. Tentokrát ich navštívili starosta obce Štefan Peňák a poslanec, člen sociálnej komisie Dušan Gonšenička.

V dome Charitas sv. Františka v Trstenej sa zo života teší p. Veronika Laššáková, rod. Vróbelová. Napriek tomu, že jej pred vyše rokom zomrel manžel, s ktorým tam bývali spoločne, pani Vierka pôsobí vyrovnane a šťastne. Počas našej návštevy sa zaujímala o dianie v obci a ako uviedla, poteší ju každá návšteva známych a príbuzných. So starostlivosťou a opaterou v charitnom dome je veľmi spokoj-

ná.

Pani Agneša Žatkuláková, ďalšia naša rodáčka, žije od roku 1990 v Domove dôchodcov a sociálnych služieb v Tvrdošíne. Ktorí ste ju poznali, viete, že veľa toho nenahovorí, ale zrkadlom duše sú oči a z tých bolo vidieť radosť z našej návštevy, aj z darčeka. Pri odchode sme zo stisku ruky vycítili vďaka, že sme na ňu nezabudli a vprevdzala nás milým úsmevom.

Ďalšia naša cesta viedla do Domova dôchodcov v Oravskej Lesnej, kde od jesene minulého roku našiel druhý domov pán Augustín Klinovský. Náš „Gusto“ zaspomínal na svojich kamarátov a známych. Je mu za nimi „tak trochu“ smutno. V novom prostredí si ešte stále zvyká, ale podľa jeho slov je vďačný, že má dobrú opate-

Pani Diškancová v Novoti

ru. „Je veľmi ochotný a rád pomôže,“ povedala sestrička, ktorá nás sprevádzala. „Pozdrav všetkých, ktorí ma poznajú,“ boli jeho slová pri rozlúčke „a pošli mi naše obecné noviny.“

V Novoti v Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb pre dospelých býva p. Justína Diškancová, rod. Antalová.

Od roku 1993 tam bývala so svojím manželom Imrichom, ktorý v roku 2006 zomrel. Predtým bývali v Tvrdošíne. Jej úsmev na tvári hneď prezradil, že nás pozná a v rozhovore sa hlavne zaujímala, čo nové v Ťaskovke a ako sa má jej brat. S opaterou je spokojná a pre sestričky je „naša Justínka“.

Naše návštevy sa skončili s pocitom, že je hlavné, aby človek nebol sám. A keď majú ľudia okolo vás otvorené srdce aj pre druhých, nie je rozhodujúce, kde žijeme, ale akých ľudí máme okolo seba.

Štefan Peňák

Fotka z domu Charitas, kde nedávno žili (sprava): p. M. Volfová, p. J. Laššák a jeho, ešte žijúca, manželka V. Laššáková

Pani A. Žatkuláková v Tvrdošíne

Pán A. Klinovský v Or. Lesnej s našim poslancom D. Gonšenicom

Na VII. predkatarínskom plese MS SČK

Tento rok to bol už po siedmykrát, čo MS SČK v Kline pripravil ples, ktorý sa tradične koná pred „Katarínou“. Aj tento sa niesol v príjemnej atmosfére nášho kultúrneho domu.

Keď každý zúčastnený pár dostal malý darček a usadil sa na svoje miesto, ples mohol začať. Otvorila ho predsedníčka MS SČK v Kline p. M. Peňáková a pod vedením p. učiteľky E. Simanovej hneď v úvode predviedli svoje nadanie detičky z našej materskej školy.

Do tanca nám hrala hudobná skupina Perfect z Námestova a prestávky spestrila slovom i hudbou folklórna skupina Rosa, rosička z Dolného Kubína. Žiadny ples sa nezaobíde bez dobrého jedla a ani ten náš nebol výnimkou. O skvelú stravu sa postarali p. M. Feniková a p. Š. Matušáková za pomoci: M. Katrákovej, A. Klinovskej a A. Volfovej. Obsluhujúci per-

sonál tvorili „naši chlapi“ – M. Hurák a T. Blaškovič.

Naši členovia sa vedľa zabaviť a aj iných pobaviť. Nebolo tomu inak ani teraz v úsmevnom programe. Okrem toho si každý, kto mal chuť, mohol zmerať svoje sily v zatĺkaní klinecov do dreveného klátu. O polnoci zavládlo v sále napätie, keďže sa začala losovať tombola, ktorá bola, vďaka sponzorom, veľmi štedrá. Pekným momentom lo-

Návrat dospelákov do detských čias rozsmial celú sálu

Škôlkari sa brdo vykrúcali. V publiku predsa sedeli aj ich mamičky

sovania bola výhra I. ceny, ktorú jej výherca p. P. Triebel s manželkou venoval deťom MŠ v Kline. Po tombole pokračovala voľná zábava do skorého rána.

Touto cestou chceme vyjadriť poďakovanie všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizovaní tohto plesu, pretože bez nich by sa nemohol konať. Verím, že sa zase stretne na budúcom plese.

– Eva Katráková –

Ples rodičov a priateľov školy sa zas vydaril

Takže žiadne „chlebo a solou“?

Tohoročný Školský ples bol vyvrcholením fašiangov a niesol sa v ľudovom duchu. Rekvizity drevenej dedinky s prvkami tradičnej ľudovej kultúry: kanapa, cep, voz plný slamy, pluh pod okienkom drevenice, hneď zaujali vo vstupnej hale kultúrneho domu.

Na parkete to roztočila folklórna skupina Skorušina z Liesku a po nej žiačky ZŠ.

Hostia sa bavili, tancovali a aj keď ich prekvapil výpadok prúdu, zábava neviazla. Zasvietilo sa ka-

bancami a nastúpil spev. Kto mal chuť, pristavil sa pri senku „Křma u Janečku“ a komu chýbala robota, vyskúšal si páranie peria, mútenie mlieka. Tí odvážnejší sa povozili na voze plnom slamy. Pred polnocou sa začalo žrebovanie množstva zaujímavých cien tomboly.

„Nič by sa neudialo bez ochotných ľudí, ktorí ples pripravovali. Im, p. učiteľkám, deťom i sponzorom chceme poďakovať,“ povedala organizátorka plesu L. Laššáková. A pozývajú zas! – ake –

Naše tanečnice z programu so svojou p. učiteľkou

V kroji, či bez kroja – zábava neviazla

Privítali sme najmladších občanov Klina

Dňa 8. 12. 2007 sa v našej obci uskutočnila slávnosť „Vzdanie úcty životu“. Pozvanie prijalo 35 zo 42 tohto roku narodených detí, ktorí prišli (ako inak) aj so svojimi rodičmi. Slávnostné privítanie nových občanov Klina sa uskutočnilo práve na sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie v sále kultúrneho domu. Na úvod sa s krátkym kultúrnym programom predstavili deti ZŠ s MŠ v Kline, ktorých vystúpenie poukazyvalo na vzťah lásky rodičov a detí a na podstatu ľudského života.

V príhovore rodičom a deťom starosta obce Štefan Peňák vyzdvihol výnimočnosť ľudského života vo všetkých jeho etapách, a to, že ho máme brať s plnou zodpovednosťou, lebo narodenie dieťaťa od základu mení atmosféru rodiny. Zablahoželel rodičom, poprial im pevné zdravie, veľa trpezlivosti a vytrvalosti a ich ratolestiam poprial dni plné spokojnosti a radosti zo života.

Deťom a rodičom sa taktiež prihovoril duchovný otec kliňanskej farnosti vdp. Eugen Ďubek, ktorý, okrem

Detičky zapózovali v kolíske

inéno, pripomenul: „Úcta k životu sa má prejavovať na každom našom kroku a život máme brať ako Boží dar.“

Pracovníčka obecného úradu Anna Volfová predstavila všetkých 42 detí narodených v roku 2007 a v slávnostnej atmosfére rodičia symbo-

licky vložili dieťa do kolísky, podpísali sa do pamätnej knihy obce, z rúk starostu obce prevzali blahoprajný telegram a finančný darček vo výške 1000Sk, ktorý schválili poslanci obecného zstupiteľstva. Na záver tejto milšej slávnosti bolo prítomným podané malé občerstvenie.

Aj napriek skutočnosti, že mladí ľudia začínajú meniť svoj životný štýl a rodí sa menej detí, treba podotknúť, že v Kline je demografický vývoj priaznivý. Počet obyvateľov pribúda, čo potvrdzuje aj fakt, že k 30. 11. 2007 sa v našej obci narodilo 42 detí a zomrelo 17 ľudí. — red

Sála sa zaplnila rodičmi s ich ratolestami

SCHENGEN – OTVORILI SA HRANICE

Dňa 21. decembra 2007 začali platiť pravidlá Schengenskej dohody podpísané v luxemburskom Schengene. Schengenskú dohodu, ktorá v skratke znamená zrušenie spoločných vnútorných hraníc medzi štátmi EÚ a posilnenie vonkajších hraníc, zjednotenie podmienok pri žiadosti o azyl, policajnú spoluprácu pri prenasledovaní zločincov pri úteku cez hranice, spoluprácu

schengenských štátov v oblasti spravodlivosti, zriadenie informačného systému SIS, ktorý spája databázy členských krajín a hlavne zrušenie kontrol na hraniciach s cieľom ich voľného prekračovania občanmi zmluvných štátov Schengenu a s cieľom rozvoja voľného pohybu tovarov a služieb.

Je dobré si uvedomiť, že nie všetky štáty patriace do EÚ pod-

písali Schengenskú dohodu (napr. Veľká Británia, Írsko) alebo ju síce podpísali, ale jej ustanovenia ešte nanadobudli platnosť (Cyprus, Bulharsko, Rumunsko, ktoré musia vyriešiť bezpečnosť hraníc). Okrem toho do Schengenského priestoru patria aj štáty, ktoré nie sú členmi EÚ, ale majú otvorené hranice so susednými štátmi (Vatikán, Andora, San Maríno...).

Pre nás, bežných občanov, Schengenská dohoda v praxi znamená hlavne voľnosť cestovania v rámci štátov podpísanej Schengenskú dohodu bez preukazovania sa pasom, či občianskym preukazom. Ten však musíme so sebou mať, pretože orgány na to určené, nás môžu kedykoľvek a kdekoľvek zastaviť a požiadať o preukázanie svojej totožnosti. **—red—**

Spomienky na colnicu

Rad áut je priam nekonečný. V duchu sa karbám, že sa mi malo chcieť vstať skôr. Nemala som si dopriať tých päť minút v teplej posteli – znamenajú 10 áut pred nami. Ale komu by sa chcelo v sobotu s radosťou vstávať o tretej! No, ale čo už – deti potrebujú nové vetrovky, keďže zo všetkého vyrástli, ten môj (manžel!) si brúsi zuby na niečo „od Rusov“ – akési náradie. A ja? Ja potrebujem čížmy. Bola som tu v obchode a tá cena bola neskrutčná. Vyžerala, ako keby k nej omzylom pridali nulu. To si však nemôžem dovoliť. „Pôjdem na trh do Jablonky,“ padlo moje rozhodnutie.

Takže stojíme na colnici. Opravujem – ďaleko pred colnicou. Vonku je „bežných orauských“ mínus 15 a my sme, odhadujem, tak asi šesťdesiaty v poradí. Už sme sa nepobli dobrých 5 minút a poviem vám, sú nekonečné. Prevyššiam, či mám vystúpiť a trochu sa poprechádzať a tak si sčistiť chvilku, alebo zostať v aute. Vybralo auto – je tu predsa len o čosi teplejšie a môžeme si pustiť aj budbu, lebo doreči nikomu nie je. Zapínam rádio a bneď ho aj vypnem. I tam akoby ešte spali – je Nočné nocturno a ako vždy hrajú polomrúvo. To sa v tejto situácii, keď nesmieš zaspať a máš byť pripravený posúvať auto, nedá počúvať. Aj teraz prebehol nejaký „chyták“ povedla nás. Chcela by som vedieť, kde sa zaradil! ... Zaradil sa. A tesne pred colnicou. Och, radšej to nevidieť! Zatváram oči a snažím sa zdriemnuť. Veľmi sa mi nedari. Autom to podchvilou cukne, nesmieme nechať medzeru, bneď by tam vlietol nejaký votrelec.

Aj ten čas je akýsi lenivý. Je pol piatej. Idem radšej von! Aspoň zrátam tie autá pred nami. Veru, budem sa cítiť lepšie, ak ich bude menej, než si myslím. ... Je ich viac! Žiaľ. Keďže sme

Pri otváraní hranice v Bobrove. Tretí zľava – Ing. J. Lašák z Klina, prednosta ObÚ v Námestove, v strede vzadu – Mgr. J. Tarčák, poslanec NR SR a tretí sprava – Š. Peňák, starosta obce Klin

tu neboli asi dva mesiace, stratila som prax v odbadovaní počtu áut v dlhšej kolóne. Kto si vraví, že o siedmej by sa mali striedať colníci. „Kde je ešte sedem!“ pouzýchnem si. „Niekomu našli kufor plný cvičiek a cukru!“ počujem oznamovať okoloidúceho tým svojim pri aute. „No díky! Takže sa tu načakáme,“ bundrem si. „Ešteže sme nezvali deti. Aspoň nejaký dobrý nápad,“ prebehol mi blavou, keď vidím tie mrnčiacie stvorenia.

Stretávam zopár známych. Všetci sa chcú zaoblieť a všetci to chcú uskutočniť rýchlo. Jedna známa, volá sa Eva, ma ponúka čajom s rumom. Je to skôr rum s čajom. Nemám ho rada, ale teraz poteš. „Kde máte peniaže?“ pýta sa Eva a dodáva: „My máme na to skryšiu v aute. Viáš, nemôžeme ti ju povedať, ale je výborná. Aspoň sa nemusíme strachovať, keď prezerajú auto,“ teší sa. Na chvíľu ma prepadla panika pri spomienke na našich 2 000 korún ukrytých v mojej ponožke, ale Eva ma bneď zamestnáva ďalšou otázkou: „A čo idete kupovať?“ zaujíma sa a ja sa dozvedám, čo všetko si idú

kúpiť oni. Súdiac podľa toho, čo vraví, majú tých peňazí ukrytých v aute požehnanie. „A vieš, ako to treba urobiť, keď idete naspäť, že? My to máme vymakané. Tam ideme v starom – staré topánky, staré svetle, staré vetrovky, ... a všetko tam necháme a oblečieme si všetko nové,“ hovorí.

Aj my na seba navliekame, čo sa dá, keď ideme späť. Prípadám si dobre blbo, keď prechádzame colnicou. Vždy sa modlím, aby nás nezvali na osobnú prebliadku. Prepadla by som sa od hanby taká naobliekaná ako cibula. Len dúfam, že aj tí colníci sú len ľudia a nechajú nás tak.

Zisťujem, že v rozhovore čas ubíha lepšie. Dokonca sa aj posúvanie áut zrýchľilo. Už vidím to naše. Porúčam sa a vlietam dnu. Hudba sa už poludštila, hlásatelia sa už zobudili a hlásia správy. Má byť pekný, snežný, ale mrazivý, deň.

„Vaše doklady, prosím!“ zaznie hlas colníka. „Ešte od auta, pán vodič!“ Manžel podáva, o čo ho žiadajú. Ešte poblad na mňa a na pas, ... a zase na mňa a na pas. Mám chut poznamenať, že tam som bola mlad-

šia a dnes ráno sa mi práve nechcelo namalovať, ... Čosi sa mu nezdá. „Co sa mu nezdá?“ pýtam sa manželka hľadiac, ako colník mizne s mojim pasom v budove. „Neboj, čo by sa mu nezdálo? ... Možno sa na niekoho podobáš, čo tam majú v tom zozname!“ Niežeby ma to upokojilo, ale veľmi chcem uveriť jeho slovám a nasadzujem úsmev. Colník pribádza. „Pani, ... (pozerá do pasu a snaží sa prečítať moje meno), ... viete, že máte neplatný pas?“ „Coo-oo?“ vyliezlo zo mňa. „To nie je možné, veď som to minule kontroloval!“ uravím zúfalo. „No, milá pani, to ste mohli, ale učera vám vypršala platnosť! ... Takže, je mi líto, ale musíte vystúpiť. Manžel môže pokračovať.“

Nevyššiam som. Iba sme sa po chvíli otočili a bola som vďačná, že ten „môj“ mi dal len desať „kontrolných“ otázok týkajúcich sa môjho pasu. Eva ma nevidela odchádzať so zveseným nosom. Práve sa snažila sa vysvetliť colníkovi, kde sa nabralo toľko peňazí pod ich palubnou doskou.

Z „trhu“ sme prišli domov po prvý krát v rekordnom čase. **—j—**

To sa nemôžeme ani zabávať?

Milí čitatelia

Pozoroval som chvíľu (žiaľ, až po tom, čo sa mi stala nemilá vec vo Vašej obci) deti hrať sa v Klíne na parkovisku pod kostolom. Povieť otvorene, že považovať to za bezpečnú bru nebolo možné. Lavičky neslúžili na sedenie, ale behanie a vozenie sa po nich na kolieskových korčuľiach, skákanie. Basketbalový kôš bol využívaný na leženie a vešanie sa po ňom, stromčeky a kriky ako prekážková dráha. Autobusová zastávka, ako som videl, je výborná na leženie a skákanie na nej a na moje prekvapenie aj na parkovisku odstavené autá slúžia na tento účel. To som s hrô-

zou zistil na vlastnom došliapanom aute a preliacenej kapote s vylámanými stieračmi.

Oslovil som deti (7 – 12 ročné), ktoré boli vtedy na ihrisku, a dostal som akoby pripravenú odpoveď: „To sa už nemôžeme ani zabávať?“ Iný chlapec sa dokonca pridal: „Kto Vám dokáže, že som tu bol!“ a druhý v tichosti zašomral: „Držte hubu!“ (Asi si mám ešte gratulovať, že to povedal v tichosti!)

Nie som z Klína a vôbec nechcem turdiť, že ostatné dediny sú ideálne, ale určite sa treba nad týmto pozastaviť. Argument, že z toho vyrastú, alebo poznámka, kde sa majú hrať, ne-

obstoja! V prvom rade by ich mali zastaviť vlastní rodičia, lebo toto už nie je hra! Ak s tým niečo neurobíte, budú ďalej ničiť cu-

dzí majetok a budú stále drzejší k tým, ktorí si ho chcú chrániť.

– poškodený návštevník
Klína –

Kde sa berie drzosť a neúcta

To, že tí starší vždy hovoria, že mládež tej doby, v ktorej žijú, je horšia, je nesporné. Vieme aj, že v každej spoločnosti sa vždy nájdu jedinci, ktorí sa vymykajú pravidlám, zákonom a normám. Avšak v nedávnej dobe počujeme sťažnosti na deti a mládež akosi častejšie. Je isté, že to nie je len generačným rozdielom.

Počujeme ľudí zo svojho okolia sťažovať sa na hlučných a nebezpečne rýchlych motorárov, ktorí brzdia naše cesty. Mnohí z nich sú doslova deti a jazdia veľmi neopatrne. Počujeme sťažnosti na motorárov, ktorí si dovoľia doslova rozryť a zničiť cudzie polia. Deti a mládež sú hlučné a netolerantné, v škole, v autobu-

soch a aj v kostole už dávno pre mnohých mladých neplatí, že sa majú venovať tomu, pre čo sme tam prišli. Počas celej sv. omše sa mnohí vzadu rozprávajú, smejú a vyrušujú ostatných.

Ak kohokolvek v takýchto prípadoch napomeniete, riskujete útok a nadávky na svoju osobu. Čo je však na tomto stave zlé, je fakt, že rešpekt a aspoň aký-taký pocit viny, či hanby nad tým, keď niečo neprijateľné urobili, už neexistuje.

Kde sa berie tá drzosť a neúcta? Pouvažujme. Je logické, že keď sa postažujete rodičom dieťaťa, že urobilo niečo zlé a bolo by dobré to nejak napraviť, že rodič bez zaváhania a minimálneho podozrenia, či to nemôže byť pravda, zareaguje štýlom: „Staraj sa o seba! Moje dieťa nič neurobilo!“ (?) Tu je tá „zbraň“ a guráž, ktorú takto dieťa získava. Vie, že keby čokoľvek urobilo, jeho rodič bude na jeho strane. Vie, že jeho rodič vykričí toho, ktorému sa stala krivda, či škoda a že ono potrestané nebude.

Čo ešte charakterizuje dnešnú dobu je fakt, že demokracia nám prerastá cez hlavu a sme pripravení odsudzovať tých, ktorí sú ešte schopní deti napomenúť. Mali by sme vhodne upozorňovať de-

A tento plot dopadol na Ondreja podstatne horšie. To už je o niečom inom než o tradíciách (mimočodom zvláštnych!)

Takto si napr. niekto na „slávení Ondreja“ len si tak „zakopal“ do plotu pri MŠ a zničil ho

ti a mládež, ak sú nezdvorilí, vyrušujú, ničia, čo sa ničiť nemá a nie kritizovať tých, ktorí ešte majú odvahu ich upozorniť a riskovať prípadný odvetný útok.

Ako rodičia by sme mali vedieť, čo naše dieťa robí. V prípade, že robí niečo zlé, byť radi, že sme sa to dozvedeli a môžeme naše dieťa usmerniť a žiadať nápravu. Ono totiž veľmi dobre vie, či a kde robí čosi zlé.

Len si neuvedomuje následky, ktoré to má pre toho druhého.

Ak svoje dieťa usmerňujete a vychovávate k úcte a tolerantnosti, patrí vám obdiv. Ak máte pocit, že nesprávne zastávanie sa dieťaťa pomôže vám i jemu, je dobré si uvedomiť, že nikdy nevieme, kedy práve nejaké cudzie dieťa nebude mať chuť „pozabávať“ sa na náš účet. Budeme aj vtedy takí tolerantní?
– red

Tam, kde bohatstvo znamená nebyť hladný

Základné požiadavky: mať čo jesť, kde bývať, obliecť a obuť sa, vzdelávať sa, nám mnohým už dávno netrúpa hlavu a veríme, že sa prihodí iba tým, ktorí sa nesnažia, pijú, či drogujú. Neuvedomujeme si, že ľudia v mnohých krajinách bojujú o každý deň prežitia a vôbec si ten stav nezapríčinili sami a bez cudzej pomoci žijú v neskutočnej biede a zúfalstve.

Medzi tých, ktorí sa rozhodli pomáhať ľuďom v núdzi a zároveň evanjelizovať svet patria i ľudia, ktorí sa zapojili do misijného hnutia ako členovia rádov a kongregácií. Tí pracovali a pracujú v tých najodľahlejších kútoch sveta a v tých najbiednejších pomeroch, či každodennom ohrození života. Sú šťastní, keď niekomu pomohli alebo uľahčili jeho strádanie.

V knihe Slovenskí misionári vo svete sa dozvieme, že aj jeden náš rodák – Ján Gromada, narodený 27. 1. 1935 v Kline, vymenil svoju vlasť za krajinu, kde to nemá ľahšie. Vyučil sa remeslu v Ružomberku a po základnej vojenskej službe pracoval deväť rokov vo Východoslovenských železniarňach Košice. V roku 1968 emigroval a v rakúskom St. Gabriele vstúpil do rehole SVD – Spoločnosť Božieho Slova, tzv. verbisti, najprv ako elektrikár, potom ako pracovník tlačiarne. V roku 1979 bol poslaný do Argentíny, do kolégia v hlavnom meste provincie Pasados. Už roky pôsobí medzi Indiánmi v Paraguaji a účinne pomáha rehoľným kňazom a sestričkám v tejto oblasti.

Píše aspoň raz za rok svojej rodine, a jeho brat Anton Gromada nám poskytol listy, o informácie ktorých sa i v ďalších číslach s vami chceme podeliť.

Encarnacion, 21. II. 1982
 MOJI DRAHÍ PRIATELIA
 A DOBRODINCI

Zasa sa jeden rok chýli ku konci. Zaiste už netrpezlivo čakáte, kedy sa ozvem. Prepáčte mi to dlhé mlčanie. Bol som na cestách a nedostalo sa mi písať, ale to neznamená, že som na Vás zabudol, v myšlienkach sme si vždy blízki

dzi týmito dvoma krajinami. Tu v Paraguaji je viac chudoby, málo peňazí, ale viac pokoja. Ľudia sú jednoduchí, pokorní, vedia sa uspokojiť s tým málom, čo majú. Veľa rodín pozdĺž rieky trpí veľkú núdzu, zvlášť početné rodiny, ktoré nemajú otca (ktorý zomrel, alebo rodinu opustil a viac sa nevrátil). V jednej

čo som prosil pre Indiánov v Argentíne. Tu ľudia prosia viac o finančnú pomoc, lebo potraviny sa tu neoplatí posilať, keďže sa po ceste pokazia. Viac by sa zišla ľahká bielizeň pre deti. Ľudia, čo k nám prídu, prosia o pomoc v chorobách, nemajú na lekára a na lieky a často sa dajú ošetriť až keď je už neskoro. To je hmotná pomoc, ktorú potrebujú, ale potrebujú ešte pomoc duchovnú, porozprávať sa s nimi, vypočuť ich, dať dobrú radu a prosiť Pána Boha za nich. To je to, čím aj Vy všetci môžete pomôcť, ak sa im inak pomôcť nedá.

Čo sa mňa týka, ja sa nemôžem sťažovať, obzvlášť keď vidím toľkú biedu a utrpenie okolo seba. Tu u nás je teraz jar a zima býva krátka, dni ktoré sú chladné sa dajú spočítavať na prstoch, sneh tu vôbec nepoznajú. Obťažujú nás komáre, nedajú pokoja, štípu aj cez košeľu a nohavice. No človek si na to zvykne, v noci mám od nich pokoj, lebo spím pod sieťou. Bez nej by človek nevydržal, lebo oni napádajú zvlášť v noci.

Zakrátko oslávim sviatky pokoja a lásky, veľké sviatky narodenia Pána. Žiaľ, nie vo všetkých končinách sú sviatkami pokoja. V mnohých častiach sveta zúria vojny, ľudia sa nenávidia, nemajú pokoj, ktorý nám priniesol Spasiteľ. Treba nám prosiť, aby sa pokoj z jasličiek roznesol po celom svete a na všetky národy. K týmto veľkým sviatkom prajem Vám všetkým veľa pokoja, radosti a požehnania od Pána Boha. Nech je pre nás všetkých rokom šťastlivým, do ktorého sa pustíme s novou nádejou a dôverou v Pána Boha.

S úprimným pozdravom
 Váš Janko

Z listu jednej rehoľnej sestričky z Nemecka, kde „slú-

a ja často na všetkých spomínam.

Uplynul už rok, odkedy som prišiel do Paraguaja. Nebolo treba cestovať ďaleko, len na druhú stranu veľkej rieky Rio Parana, ktorá nás delí od Argentíny a je pri nás 3 km široká. Mosty ešte nemáme, preto sme sa museli preplaviť na bárke. Toho času už aj začali so stavbou mosta pri nás, no to ešte potrvá až bude hotový.

Po príchode sem som pozoroval veľký rozdiel me-

takejto rodine, ktorú poznám je 5 detí, ich matka je často chorá, najstarší chlapec Fredi má 11 rokov, najmladšia dcéra 1 rok. Žijú vo veľkej biede. Fredi chodí do druhej ľudovej, často vynecháva školu, pretože musí ísť hľadať nejakú prácu, ale často nič nenájde. Občas má to šťastie predávať zmrzlinu alebo ovocie, ale z toho mála, čo zarobí, nestačia zahnať hlad celej rodiny.

Z republiky mi občas posielajú školské potreby,

ži“ aj Janko Gromada, ktorý tiež podáva predstavu o svete, v ktorom žije.

Vianoce 2002

Už je to 5 týždňov, čo byvam v Paraguaji v meste Encarnacione. Mesto má okolo 40-tisíc obyvateľov a je na 7. mieste medzi mestami krajiny, ktorá je väčšia ako celé Nemecko a má len 4,3 miliónov obyvateľov. Z môjho okna mám pekný výhľad na rieku Parana. Veľké povodne donútili už viaceré rodiny opustiť svoje domovy, lebo na jar tu každý deň prší a voda zaplavuje všetku úrodnú pôdu. Je tu subtropické pásmo, vlhko a z červenej zeme tu bohato rastie južné ovocie. No väčšina ľudí tu žije veľmi jednoducho a v chudobe. Naproti na druhej strane cesty bývajú rodiny v 7 – 9 m² drevených barakoch, takže pre každého člena rodiny zostane nanajvýš 1 m². Pred barakmi behajú deti, psy a sliepky, ženy perú bielizeň, čistia mandiocu, varia na otvorenom ohni. Tieto rodiny nemajú ani kúska svojej zeme, kde by si mohli niečo zasadiť. Mandioca je tu hlavná potrava, ktorá sa podáva pri všetkých jedlách namiesto chleba. Ľudia tu žijú tesnejšie a otvorenejšie (so všetkými výhodami i nevýhodami takéhoto spoluzitia). Ja byvam v centre „San Christobal“ pracujú so mnou ešte dve sestry na projekte pre deti, ktoré žijú „na ulici“. Od pondelka do piatku sem prichádza asi 30 – 40 chlapcov, niektorí nesú na rukách ešte aj svojich mladších bratov, pomáhajú si čistením obuvi, predajom novín. Tu v centre sa môžu umyť a hrať. O pol tretej začína pre všetkých program, t.j. vyučovanie, náboženstvo, spev. Spievajú hlasno a s nadšením vo svojich latinsko-amerických rytmoch. Tu dostanú aj obed, väčšinou ryžu s trochou kuracieho mäsa alebo zeleninový šalát. Najlep-

šie im však chutí puding s coquitos (malé žemle). Je pre nich nepochopiteľné, že u nás v Nemecku nie je „San Christobal“ a že sa chodí do školy. Človek tu vidí a pociťuje nedostatok, ale tiež aj veľkú radosť, srdečnosť a otvorenosť a nepoznajú nepriateľstvo voči cudzincom.

Medzi slabé stránky tejto krajiny patrí veľká nezamestnanosť. Veľa ľudí má

ktorá je plne obsadená od rána až do večera. Ďalšou zlou stránkou Paraguaya je korupcia. Denne vychádzajú na svetlo sveta škanďaly z bánk, kde sa „stratili“ veľké peniaze, krajina je plná krádeží áut, krádeží dobytky, pašovania tovaru.

Je sa tu však aj čo učiť. Napríklad od Indiánov, ktorých odlišné zmýšľanie ma núti zamyslieť sa nad

priniesol radosť, spasenie a novú nádej. Na Vianoce je zvykom stretnúť sa každý so svojou rodinou a tak prežiť v radošti tieto krásne sviatky. Tu u nás len asi 30 % rodín žije v katolíckom manželstve a väčšina chudobných rodín prežíva Vianoce veľmi, veľmi skromne. Väčšine detí chýba oblečenie a topánky, tak ani do kostola neprídu, čo sa hanbia prísť bosí. Hračky tiež nemajú, pretože im na ne nezvýši, keďže otcovia nemajú stálu prácu a čo zarobia sotva stačí na jedenie. Pritom deti sú veľmi skromné, stačí im, keď dostanú „pan duce“ (koláč) a sú spokojné. My im pomáhame ako môžeme pomocou, ktorú dostaneme z Nemecka a od Vás, no na obstaranie šatstva a topánok nemôžeme ani pomyslieť. Pomáhame liekmi aspoň v tých ťažkých prípadoch, lebo lieky sú tu veľmi drahé a mnohí chudobní sa nemôžu dať ošetriť.

Teraz na konci roka chcem Vám všetkým vysloviť veľké „Pán Boh zaplať“ za všetku pomoc, či už hmotnú alebo duchovnú, ktorú sme od Vás tento rok dostali.

Prajem Vám radostné a milostiplné Vianoce, veľa šťastia a zdravia do nového roka

brat Janko

Janko Gromada (prvý zľava) so svojimi príbuznými

len príležitostné zamestnanie a mnohí mladí medzi 13 až 20 rokov nechodia do školy a tak nemajú prácu. Čas zabývajú pijatikou, televíziou a bitkami. Niektoré rodiny nemajú poriadne bývanie a postavili si chatrče na mestskom smetisku, ktoré leží na brehu rieky. Takýmto ľuďom sa snaží pomôcť aj pracovný krúžok „Pastoral social“ (charitatívny spolok), ktorý pomáha tam, kde hlas jednotlivca nestačí. Zabezpečil napr. postavenie školy,

prírodou a nad ich chápaním jeden druhého. K porozumeniu im stačí len málo slov. Žijú v prítomnosti, netrápia sa zbytočne nad zajtrajškom a vyžaruje z nich zvláštny pokoj.

Sestra Renate

Vianoce 2002
MOJI MILÍ, PRIATELIA
A DOBRODÍNCI,

Blíži sa koniec roka, ktorý mi tak rýchlo ubehol. Zaiste všetci kresťania cítia radosť, pretože sa nám narodil Pán Ježiš, ktorý nám

Ak si ešte aj teraz myslíte, že máte právo byť nešťastní, bo-ci ste zdraví, máte prácu, rodinu, tak sa treba modliť aj za vás! Ak však cítite, že máte toho viac a dokážete sa s tým podeliť, môžeme spoločne pomôcť finančnou zbierkou pre ľudí, ktorí zápasia o každý deň, napr. aj v Paraguaji. –j–

Vianočný „folklór“ je málo

O hodnotách pravých i nepravých

Krásna atmosféra vianočných sviatkov osloví každého z nás. Vstupujú do nášho života v rôznych podobách: ako sviatky rodiny, keď treba vedieť byť darom jeden pre druhého, sviatky darčiekov, štedrosti, bohatého stola, ale tiež ako sviatky lásky a pokoja.

Pre prestré zloženie ľudskej spoločnosti majú rôzny význam. Pre mňa znamenajú aj veľa práce. Začínajú sa oveľa skôr ako v bežnom živote, pretože treba osloviť ľudí, na všetko sa pripraviť, dávať myšlienky dohromady, dať ich na papier, bdiť celé noci, veľa čítať, vedieť sa sústrediť, pomôcť ľuďom, aby z týchto sviatkov nevznikla chvíľa utrpenia, ale oslava z narodenia malého betlehemskeho Dieťaťa.

Je pre mňa veľmi bolestné, že ešte mnohí nevedia, čo je vlastne podstatou Vianoc. Kde je prameň obrovskej sily a moci, ktorá dokáže priviesť v celom ľudstve pocit zvláštnej radosti. Čo sa stalo s človekom, že prestal mať záujem o to najposvätnejšie, čo hreje dušu, srdce, atmosféru života! Čo to v nás vymrelo! Prečo práve počas týchto sviatkov sme si takí blízki, držíme sa za ruku, vieme sa obdarovať, darovať, sme si k sebe ako ľudia, dokonca ako bratia a sestry, vytvárame rodinné spoločenstvá, vieme sa stretnúť, posediť, porozprávať. A zrazu prejde pár dní a opäť sme v tých istých vzťahoch plní nepochopenia, zazerania, osočovania. Závisť vládne na každom rohu. Ako rád by som Vás zobral všetkých za ruku a zaviedol na miesto skutočných VIANOČ. Zabúdame, že vedľa nás kráča človek, ktorý nás potrebuje, ale nie iba dnes. „Veselé a tiché Vianoce“ prajeme si všetci.

Skutočná atmosféra sa dá vytvárať iba z vnútra. Uvedomiť si, že v tej najväčšej špine sa rodí nový život vyvierajúci z lásky Boha Otca. Život krehký ako všetko novonarodené. Totálny zázrak spadol z neba nečakane. Nikto tomu neveril, že takého niečo môže prísť. V noci

v tej špinavej maštali sa rodí nový život. To je tajomstvo Vianoc a pravda o Vianociach. To znamená uveriť, že aj v tej mrazivej, zahŕňajúcej spoločnosti, rodine, živote ľudí a pololudí, môže sa zrodiť nečakane niečo nové, a to život vyvierajúci z jedinej, najmocnejšej moci života – z lásky, to je posolstvo Vianoc. Takto prichádza ten najkrajší pozdrav z Neba. On to všetko koná z lásky. „Boh tak miloval svet, že poslal svojho jednorodeného syna, aby každý, kto mu uverí, mal nový, večný život,“ píše sa v Biblii. Vianoce chcú osloviť každého človeka. Je to zrod nového vedomia. Je to proces srdca. Je to tvorba, nie konzumácia. Kiež by sa zjavila dobrotivosť a láska!

Naša civilizácia podľahla konzumu. Z tejto cesty sme odbočili mnohí. Len treba mať oči otvorené a vnímať ich postoje a zároveň vnímať ich duše. Komunizmus poznačil ľudí dvoch generácií. Prázdne duše, zdevastované prostredie, neschopnosť samostatne rozmyšľať, zdravo uvažovať, stali sa iba nástrojom moci. Nechcem sa stať konzumentom Vianoc a málo mi hovorí „folklór“ okolo nich. Pred pár rokmi mali mnohí iné myšlienky ohľadom Vianoc a dnes hovorí o Ježiškovi v Betleheme. Potierali podstatu Vianoc a zrazu ... Ich myslenie a cítenie je však to isté, ako predtým. Preto radšej sedím v kútiku izbičky sám, dávam si dva krajce chleba so šmalcom, posolím, k tomu teplý čaj, zapálím sviečku, mám jednu vetvičku a cítim sa božsky. Stíchнем, sedím pred mlčiacim Bohom, prihovára sa mi v Betlehemskom Dieťati. Hoci chudobný, ale predsa bohatý. Nahý sa narodil a jedného dňa

nahý bude odchádzať nielen On, ale i ja.

Ako možno predísť sklznutiu k nepravým ideálom a čeliť útoku na nás cez reklamu a televíziu? Je to otázka osobnej a vnútornej slobody. Zbadali sme, že si robíme, čo chceme, ale to nie je sloboda. To je otroctvo. Ale my to chceme. Čo s tým?!? Kresťanstvo nás pozýva niest v sebe svedomie. Kto ho dnes má? My už dnes nevieme ani, čo je hriech. Stratili sme pocit viny. Sme vraj super a ani si neuvedomujeme, hoci aj rodičia, že o pár rokov rodičia nebudú vládvať porozumieť svojim deťom, čo to od nás chcú! A tak sa stanú medzi sebou cudzími. Dôjde k strate, vymretiu svedomia, citu, človek sa stane iba počítačom, výpočtovou technikou, tovarom, kusom na odbyt, stane sa iba lacnou pracovnou silou.

O televízii radšej pomlčím. Ale predsa! Človek sa stal nie človekom, ale biznisom. Človek sa stal hračkou v rukách mocných. Tak ako dnes vládnu svetom štyria ľudia, manipulujú štátmi, národmi, ľuďmi, tak je to i v televízii. Toto je tá otázka osobného rozhodnutia, otázka svedomia, otázka prijatia či odmietnutia, otázka svedomia rodičov i detí, zmyslu života. Bez požehnaní márne sú naše namáhania.

Nemali by sme zabudnúť, že Vianoce, to nie je otázka 24., 25. a 26. decembra. Vianoce sú pre mňa skutočnosť celého môjho života. To je proces. Alessandro Pronzato sa vyslovil: „Ak to malé betlehemske Dieťa sa nezrodí v srdci každého z nás, tak sa narodil zbytočne.“ To je správa, ktorú by sme mali zvestovať, odovzdať ako pozdrav z Neba, lebo tam sa

**POČET
OBYVATEĽOV
KLINA**

k 31. 12. 2007

je 2 136 obyvateľov

**NA SVET SME
PRIVÍTALI**

1. 11. 2007 – 31. 12.
2007

Petru Katrákovú, Tobiasa Svetláka, Dáriusa Červeňa, Karolínu Ferancovú

**OD ZAČIATKU ROKU
2008 K NIM PRIBUDLI:**
Štefan Lipjak, Vendelín Boháč

**ODPOČINUTIE VEČNÉ
DAJ IM, PANE ...**

Júlia Iskierková, †

91-ročná

Františka Majdulíková,

86-ročná

Matej Volf,

78-ročný

Margita Knaperková,

85-ročná

Anton Šatan,

64-ročný

chceme všetci dostať. Toto je naše poslanie i domáca úloha. Možno mnohí nám budú po rokoch vďační, že skrze nás sa im život stal zrozumiteľnejším, život hodnôt, ktoré pretvárajú svet, život, kde sa naozaj dá žiť, kde sa naozaj dá existovať ako v spoločenstve bratov a sestier, lebo vyznanie Lásky býva na kolienách.

Nový rok je pre mňa znamením, že budeme chcieť byť ľuďmi dialógu, závanu myslenia, usudzovania, nádeje, pravdy, uznania a slobody. Nech je pre nás požehnaním i vyslobodením z ríše otroctva.

Budme si priatelia v Ježišvom mene. Amen.

*E. Ďubek, kňaz,
správca farnosti Klín*

Jasličková pobožnosť

Každoročne, na slávnosť Narodenia Pána, sa v Kline koná Jasličková pobožnosť. Nebolo tomu inak ani počas posledných vianočných sviatkov. Jej organizátorkou bola sestrička Lucia, ktorá pripravovala deti, nie len v Kline, ale aj v Zubrohlave, už po 16. krát.

Ako to asi mohlo vyzeráť v Betleheme pred 2000 rokmi? Ako priniesť Vianoce do každodenného života? Rok čo rok hľadajú a dávajú deti na tieto otázky odpoveď a svedectvá v scén-

Pre deti bolo ctou stvárniť postavy v živom betleheme

V jednej zo scénok na Jasličkovej pobožnosti

kach, básňach a piesňach. A skutočne sa v dnešnom svete nežije každému ľahko. Ale Ježiš sa aj dnes prihovára každému a deti predviedli scénky, ktoré boli práve toho dôkazom. Poukázali na chudobu, biedu, choroby, hlad, na ťažkosť vo svete, siroty, na nemilosť srdca, na obyčajných ľudí, prostredníctvom, ktorých k nám Ježiš hovorí. Poukázali i na lásku, ktorá je všetkým, na štedrosť a obetivosť

srdca. Scénky boli popretkávané množstvom básní, nechýbali tančeka a piesne. Celá Jasličková pobožnosť bola nakoniec vyjadrením nádeje, lásky, šťastia a radosti, spríjemnením sviatočného popoludnia a sprítomnením narodenia Ježiša do tohto sveta ako Boha a človeka.

Ďakujeme týmto sestričke Lucii a účinkujúcim deťom za ich čas, obetivosť, a námahu.

— ar —

Betlehemci pripomenuli dávne časy

Radostnú novinu narodenia Pána nám spevom kolied zvestovali krátko pred polnočnou sv. omšou „Kliňanskí betlehemci“. V zostave – L. Svetlošák, P. Gužík, M. Krivánik, V. Klinovský, R. Romaňák, M. Volf, predviedli svoje vystúpenie po prvý krát pred dvanástimi rokmi. Po vyše desaťročí sa rozhodli, že sa do kroja oblečú opäť. Pribudli k nim nádejné huslistky sestry Evka a Lucia Kosmeľové a basistka Michaela Lajdová.

„Pripravovali sme sa asi dva týždne. Niečo sme oprášili, niečo pridali, aby naše vystúpenie bolo zase iné,“ povedali nám. Dokopy ich dala láska k hudbe a tvorivosť, ktorú nesporne majú. Naši „pastieri“ a muzikanti v krojoch navštívili počas vianočných sviatkov aj Zubrohľavu, Bobrov, Námesto-

Príchodom betlehemcov do kostola každému zaplesalo srdce radostou i spomienkou

vo, Liskovú, Liptovský Hrádok a Kňaziu. Starší si pri ich vystúpení zaspomínali na časy, kedy aj oni chodili koleďovať a mnohé z piesní, ako: Narodil sa Kristus v Betle-

me, Ježišku drahý, ráč prijat dary, Valasi, valasi ...si pospevovali spolu s nimi. Poslovia dobrej zvesti sa na záver lúčili s piesňou: Poďme, že už poďme...

Sme zvyknutí na ich krásne hlasy a kvalitný doprovod a dúfame, že ich koliedovanie sa stane tradičným spštením vianočných sviatkov.

— ar —

Na generálke sedeli namiesto rodičov spolužiaci vystupujúcich

Predvianočná nálada v základnej škole

Mikuláš zavítal do školy

V rozprávkovej atmosfére vianočných dní sa niesol celý december, počnúc obrovskou mikulášskou nádielkou. Štedrý Mikuláš nechýbal v škôlke, v škole, v kostole a ani v domovoch.

Tradicíu sviatkov umocnili „Lucie“, ktoré povymetali kúty každej triedy v škole, aby tak vyhnali nečisté sily. Vyvrcholením všetkých školských príprav a nácvikov bola Vianočná besiedka. Tá bola venovaná blavne rodičom, ktorí si po doobedňajšej školskej generálke, hrdo vychutnali výkony svojich detí.

Vianočnú besiedku moderovali: Evka Matusáková a Dianka Laššáková

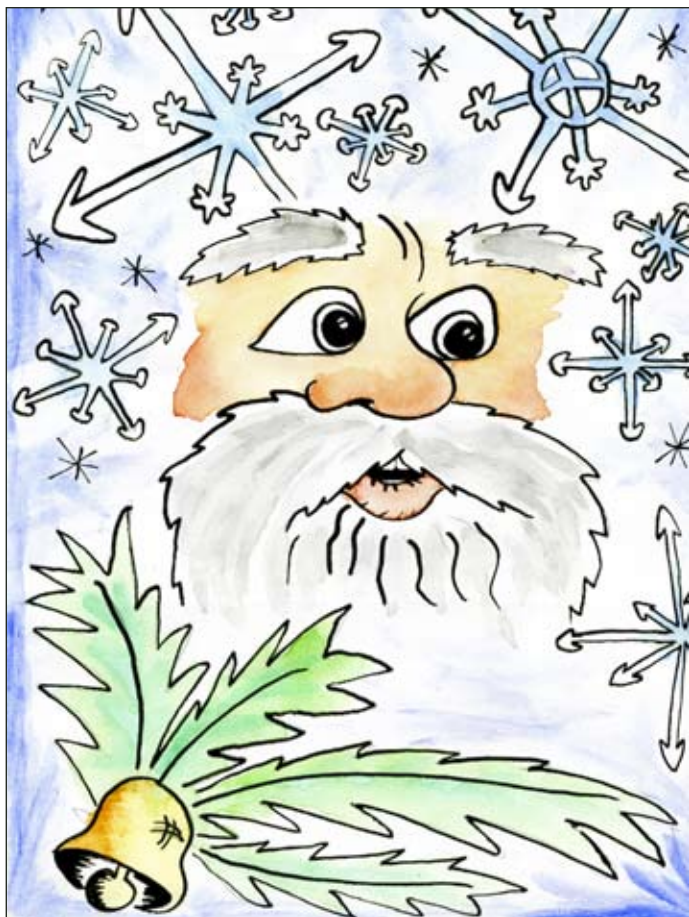
Z deviatáčok sa v deň Sv. Mikuláša stali malé čertice.cez prestávky, so svojim Mikulášom, obdarúvali poslušných alebo strašili malých čertíkov

Básničky, pesničky roztancovali všetkých (aj rodičov poobede)

VÝTVARNÉ PRÁCE NAŠICH ŽIAKOV

TAJOMNÁ REČ TELA 2. ČASŤ – podvod, pochybnosti, klamstvá

V predchádzajúcom čísle sme sa snažili vysvetliť, aké podstatné je všimnúť si okrem verbálnej komunikácie (čo hovoríme) aj neverbálnu komunikáciu (reč tela), ktorá obsahuje až 55% všetkých informácií prostredníctvom gestiklácie, držania tela, tónu hlasu, mimiky tváre, postoja. Tie môžu pomôcť rozoznať signály svedčiace o neúprimnosti, klamstve, či pochybnostiach o tom, čo sa hovorí.

Gestá rúk spojené s tvárou veľa krát naznačujú, či je k vám človek pri komunikácii úprimný. Už malé dieťa používa pri klamstve gestá svedčiace o klamstve. Vtedy si zakryje tvár, akoby chcelo zakryť neúprimné slová. Ak dieťa nechce počuť rodičovské karhanie, jednoducho si zakryje uši. Keď dieťa vidí niečo, čo sa mu nepáči, zakryje si oči dlaniami.

S pribúdajúcim vekom sa gestikulácia rúk okolo tváre vytráca a gestá podvodu, či klamstva sú čoraz nevýraznejšie. Napriek tomu sa objavujú vždy, keď človek klame, zatajuje skutočnosť alebo je svedkom lži. Neúprimnosť môže zahrňať aj pochybnosti, neistotu, lži a preháňanie.

Keď si človek dáva ruky na tvár, nemusí to vždy znamenať, že klame, ale naznačuje to, že dotýčaný k vám nie je úplne úprimný. Pozorným pozorovaním ostatných gest svoje podozrenie potvrdíte, alebo vyvrátite. Gestá rúk na tvári totiž nemožno posudzovať samostatne.

Zakryté ústa

Zakrytie úst (*obr. 1*) je jedným z mála gest, ktoré je u dospelého človeka rovnako zrejmé ako u dieťaťa. Dlaň kryje ústa a palec je pritisnutý k tvári, kým mozog dáva ruke pokyn, aby potlačila neúprimné slová. Niekedy si človek dáva na ústa len niekoľko prstov, či dokonca päst, ale význam gesta sa nemení. Toto gesto by sa však

nemalo zamieňať s hodnotiacimi gestami, ktorými sa budeme zaoberať neskôr.

Mnohí ľudia sa snažia zamaskovať zakrývanie úst predstieraným kašľom. Keď toto gesto použije hovoriaci človek, prezrádza tým, že klame. Ak si však prikryje ústa pri vašej reči, domnieva sa, že klamete vy! Ak je poslucháčovo málo alebo ak ide o rozhovor medzi 4 očami, je vhodné prerušiť prejav a spýtať sa: „Nechcel by niekto z vás doplniť moje slová nejakou pripomienkou?“ Poslucháči tak dostanú možnosť vysloviť námietky a rečník bude môcť obhájiť svoje stanoviská a odpovedať na prípadné otázky.

Dotýkanie sa nosa

Dotýkanie sa nosa (*obr. 2*) je v podstate dômyselnou a maskovanou verziou zakrývanie úst. Môže mať podobu ľahkého trenia miesta medzi ústami a nosom, no môže ísť aj o rýchly a sotva postrehnutelný dotyk.

V tejto súvislosti sa ľudia často pýtajú: „Ale čo ak niekoho len svrbí nos?“ Keď človeka svrbí nos, cieľavedome a sústredene si trie alebo škrabe svrbiace miesto. Je to úplne iný pohyb ako ľahký dotyk. Toto gesto sa používa aj keď poslucháč pochybuje o rečníkovej úprimnosti.

Šúchanie oka

Je to gesto (*obr. 3*), ktorým sa mozog snaží vytesniť podvod, pochybnosť alebo lož, ktoré človek vidí, alebo keď sa chce vyhnúť pohľadu do tváre partnera, ktorému klame.

Muži si zvyčajne rázne trú oči, a ak je lož skutočne závažná, dívajú sa nabok, no najmä na zem. Ženy si obvykle nepatrne a zľahka šúchajú miesto tesne pod okom. Pohľadom do stropu

sa vyhýbajú upretému pohľadu poslucháča.

Šúchanie ucha

Ide vlastne o snahu „nič nepočuť“, zastaviť nežiadúce slová (*obr. 4*). Je zdokonalenou podobou detského gesta zapchať si uši. Ďalšími variantmi je šúchanie zadnej časti ucha, strkanie prsta do ucha, ťahanie na ušný lalok, či ohýbanie celého boltca a zakrývanie ušnej dierky, čo mimochodom znamená, že poslucháč počul dosť a chce začať hovoriť sám.

Škrabanie sa na krku

(*obr. 5*) Toto gesto je znakom pochybností alebo neistoty a je typické pre človeka, ktorý hovorí: „Nie som si istý, či budem súhlasiť.“

Potáhovanie sa za golier

D. Morris uvádza, že pozorovanie ľudí pri klamaní prinieslo zistenie, že lož vyvoláva pocity svrbenia v jemných tkanivách tváre a krku a preto si v takejto situácii človek šúcha alebo škrabe podráždené miesto. Ak má neúprimný človek pocit, že ho podozrievate zo lži, začne sa potiť na krku a potrebuje sa poškrabať. Toto gesto sa vyskytuje u nahnevanejších ľudí, ktorí by si najradšej strhli golier, aby si dopriali závan chladnejšieho vzduchu. Ak ste svedkom takejto gesta, požiadajte spoločníka: „Mohli by ste to, prosím, zopakovať?“ alebo „Nemohli by ste tento bod bližšie objasniť?“ Podobnými otázkami môžete neúprimného človeka prinútiť, aby od svojho zámeru upustil.

Zdôrazneným variantom potáhovania sa za golier je šúchanie zátvľka

(*obr. 6*). Keď človek po-

užíva toto gesto pri klamaní, vyhýba sa priamemu pohľadu a díva sa na zem. Vídame ho aj ako signál nepokoja či hnevu. Ľudia, ktorí si zvyknú trieť zátylok, mávajú sklón ku kritickosti a odmietavým postojom, kým tí, čo si trú čelo, čo symbolizuje priznanie zábudlivosti, bývajú otvorení a tolerantní.

Podopieranie tváre pod bradou

Podopieranie tváre pod bradou má dve podoby.

Prvá (*obr. 7*) je prejavom nudy a pokusu zabrániť snánku a druhá

(*obr. 8*), keď ukazovák smeruje nahor a palec je pred bradou. Toto gesto sa často mylne chápe ako výraz záujmu, ale palec podopierajúci bradu jasne svedčí o kritickom postoji.

Ak je však uloženie ruky pod bradou ako na *obr. 9*, je signálom, že sa poslucháč rozhoduje. To isté platí aj o šúchaní si brady alebo o zložení okuliarov a vložení si jednej rúčky do úst. Fajčiar si v takejto chvíli vloží do úst fajku, nefajčiar pero, či prst. Toto gesto ako keby chcelo naznačiť, že sa nemôže vyjadriť „s plnými ústami“.

Aj rozpoznanie týchto signálov nám môže pomôcť pri komunikácii a tak vhodne odhadnúť reakcie našich poslucháčov, či hovoriacich k nám. Nezabúdajme, že gestá neexistujú osamotene, nehodnotme ich zbrklo, ale v súvislosti s ostatnými prejavmi neverbálnej komunikácie.

Z knihy – Allan Pease: *Reč tela*

Neschopnosť pomôcť môže poznačiť život zraneného, ale i náš

Prvý decembrový večer v minulom roku patril v Kline poskytovaniu prvej pomoci. Našťastie nešlo o ozajstné poskytovanie prvej pomoci zranenému, ale o prednášku organizovanú Miestnym spolkom SČK v Kline, vedeným p. Martou Peňákovou, Bc. Prednášať bol pozvaný lekár z Fakultnej nemocnice v Martine, MUDr. Anton Mikolajčík, PhD., chirurg, pedagóg

Podávanie umelého dýchania nie je ľahká vec. Potrebuje vedomosti, zručnosť i rozvahu a správne pohyby.

a dlhoročný člen – lekár záchranej služby.

Na prednášku prišli Kliňania rôznych vekových skupín – od detí základnej školy až po dôchodcov, ktorým MUDr. Mikolajčík vhodne prispôbil svoju prednášku. Tá sa týkala hlavne umelého dýchania a masáže srdca, ale aj najbežnejších prípadov zranení. Jeho výklad bol spestrený konkrétnymi situáciami zo záchranej služby, čím prednáška získala na autentičnosti a pútavosti. Dôkazom toho boli mnohé otázky, ktorými si jeho poslucháči ešte ujasňovali postup pri obnovení dýchania, zastavení krvácania, zlomeninách, omrzlinách, obarení, požití jedov a liekov, uštipnutí hmyzom a hadom, atď.

Celá prednáška sa skončila konkrétnym predvzdaním umelého dýchania na figuríne.

Hoci trvala dlhšie než sa očakávalo, atmosféra bola veľmi príjemná a Kliňania v hojnom počte prejavili záujem vyskúšať si podávanie správ-

Lektor prednášky MUDr. Anton Mikolajčík

neho umelého dýchania aj sami. Aspoň trochu sa tak uistili, že budú vedieť postupovať v prípade, keď budú musieť otestovať svoje schopnosti pri poskytnutí umelého dý-

chania. Človek totiž nikdy nevie, či to niekto z nás nebude potrebovať a pociť vlastnej bezmocnosti, či neschopnosti pomôcť, môže poznačiť život zraneného, ale i náš. –j–

MS SČK POZÝVA

všetkých svojich členov a zúčastnených
NA VÝROČNÉ ZHROMAŽDENIE,

ktoré sa uskutoční 13. 2. 2008

(t.j. v stredu) o 18.⁰⁰ hod. v Kultúrnom dome
v Kline (s kultúrnym programom, občerstvením,
tombolou)

AKO POSKYTNÚŤ PRVÚ POMOC

SRDCOVÝ ZÁCHVAT

1 POSTIHNUTÉHO POHODLNE ULOŽTE

- Postihnutú osobu usadte do polosedu.
- Podoprite jej hlavu, plecia a kolenná.
- Upokojte ju.

3 PODAJTE LIEKY POSTIHNUTÉMU

- Ak je pri vedomí, podajte mu plnú dávku (300 mg) acylpyrínu a odporučte mu, aby ho pomaly žul alebo nechal rozpustiť v ústnej dutine.
- Ak má postihnutý lieky na angínu pektoris, pomôžte mu ich užiť.

2 ZAVOLAJTE NA ČÍSLE 155 ZÁCHRANÚ SLUŽBU

- Označte, že máte podozrenie na infarkt myokardu.
- Zavolajte aj ošetrojúceho lekára postihnutej osoby, ak vás o to požiada.

4 KONTROLUJTE POSTIHNUTÉHO

- Dohliadnite, aby bola postihnutá osoba v pokoji. Zaberte dostatočný odstup prizierajúcich sa.
- Kým príde lekárska pomoc, kontrolujte a zaznamenávajte znaky života – úroveň reakcií, pulz a dýchanie.

Z histórie Klina – III. časť

Základné informácie z minulého čísla:

- 1613 – povinnosti osadníkov a poddaných
- nový urbár Oravského panstva
- samospráva na čele s richtárom z rodu Klinovských
- obecná pečať
- šírenie katolíckej viery

V 18. storočí sa Klin zmenil. Valaské práva zanikli. Podmienky pre chov oviec sa zhoršili, keď obec prišla o pasienky, ktoré jej panstvo dovolilo užívať v 17. storočí. Prírodné podmienky priali pestovaniu lanu a výrobe plátna, a tak sa Klin pretvoril na typickú plátennícku dedinu. Plátno tkali aj muži na širokých sliezskych krosnách. V obci boli majstri súkenníci, krajčíri a kováči. Plátenníctvu a obchodu sa venovali Skyčákovci.

V roku 1715 bolo v Klíne 48 domov a 240 obyvateľov. Rast obce pokračoval do roku 1828, potom sa zastavil, dokonca klesal do roku 1880. Príčinami boli morové epidémie a koncom 19. storočia vystaňovalctvo.

Cirkevná obec patrila do Námestova, potom do Zubrohľavy. Kaplnku v Klíne postavili v roku 1825. V roku 1834 postavili prvú obecnú školu. Do roku 1884 v Klíne učil Ján Szécsányi. Okrem vyučovania žiakov mal povinnosti ako organista. Od obce dostával ročný plat 300 zlatých v hotovosti, od obyvateľov zbierku naturálií tzv. zôsyp a za prácu organistu dostával ročne 20 zlatých. Po odchode J. Szécsányiho na dôchodok vybrala školská stolica nového učiteľa. Jej predsedom bol zubrohľavský farár Ladislav Bánik a členmi richtár Jozef Sunega, prisázní Štefan Kli-

novský, Jozef Úradník, Štefan Mišek, Ján Porviš a Ján Skyčák. Za obecného učiteľa v Klíne zvolili Jána Kubicu, ktorý tu pôsobil do roku 1906.

Školská dochádzka žiakov bola veľmi slabá a učiteľ vyjadroval svoju nespokojnosť pred školskou stolicou. Deti z chudobných rodín nechodili do školy pre poľné práce a ich rodičia neprispievali na zôsyp pre svoju chudobu. Školská stolica na čele s predsedom Jánom Murinom – zubrohľavským farárom a s členmi: Michalom Gromadom – richtárom obce Klin prijala rozhodnutie, že chudobné školopovinné deti budú oslobodené od školskej dochádzky do 15. októbra. O vykurovanie učebne sa mal starať učiteľ so svojimi pomocníkmi bez náhrady. Ján Kubica odišiel po 22-ročnej službe v Klíne a na učiteľské miesto nastú-

pil František Mereš. V tom čase fyzický stav školskej budovy bol natoľko nevyhovujúci, že učiteľ navrhoval postaviť novú školskú budovu. Pre nedostatok finančných prostriedkov urobili len najnutnejšie opravy (výmena dlážky a pod.). Ministerstvo školstva poskytlo obecnej škole podporu vo výške 900 korún. Školský inšpektor doporučoval riešiť problémy školy jej poštátnením. Argumentoval, že štát by prevzal celý vecný náklad školy a obec by sa zbavila tohto bremena. Školská stolica nechcela o tomto návrhu ani počuť, aj rodičia maďarskej štátnej škole nedôverovali. V roku 1908 bola v škole zriadená aj druhá trieda. Najzávažnejšie problémy školy v Klíne sa však ani do konca existencie Rakúsko-uhorskej monarchie nepodarilo vyriešiť.

(Peter Huba: *Klin, 1966*)
– ar –

Detský divadelný súbor Prvosienka zo Zákamenného vystúpil u nás

Deti našej základnej školy mali dňa 10. 12. 2007 príležitosť zúčastniť sa v Klíne divadelného predstavenia *O miliónárovi, ktorý ukradol snko*. Divadlo predviedol detský divadelný súbor Prvosienka zo Zákamenného pod vedením manželov Demkovcov.

Divadlo vzniklo na základe rozprávky Jiřího Wolkra a je zamyslením sa nad súčasnou dobou, ktorá preferuje viac hmotné, než duchovné hodnoty. Nie len preto si zasluhuje pozornosť. Deti zo Zákamenného sa s týmto predstavením zúčastnili celoslo-

venskej súťaže – Zlatá priadka, kde vo veľkej konkurencii získali 1. miesto, ako aj súťaže amatérskych divadiel – Scénicka žatva v Martine, kde získali hlavnú cenu – Cenu za tvorivý čin roka. Od recitácií, školských súťaží, príležitostných predsta-

vení v obci sa vyšplhali skutočne vysoko, okrem iného aj k spolupráci s Danielom Hevierom. Ako povedali, nelutujú ani nácviky počas prázdnin a občasnú „tečenie nervov“. A my dodávame, že to naozaj stálo to za to!

– red –

Mladí prezentovali myšlienky, ktoré trápia (alebo by mali trápiť) ľudstvo dnes

Združenie Babia Hora

Dňa 24. januára 2008 sa uskutočnilo Rabči zasadnutie Združenia Babia Hora obcí Rabča, Rabčice, Oravská Polhora, Sihelné, Zubrohľava, Bobrov, Klin a Oravská Jasenica, ktoré zvolal jej predseda Dušan Ratica za účelom prejednávania správy o hospodárení za r. 2007 a plánu činnosti na rok 2008.

Tento rok združenie bude zabezpečovať vedomostnú súťaž Leonardo, ktorú v r. 2007 zabezpe-

čovalo združenie Gmin babiogorských z Poľska. Ide o zrkadlový projekt s Poľskou republikou. Po školských kolách naše deti t. j. víťazi budú súťažiť s najlepším žiakmi z Poľska. Toto finále by sa malo uskutočniť dňa 2. mája 2008 v obci Zubrohľava.

Ďalšou činnosťou bude sledovanie výziev z fondov Európskej únie, dokončenie vydania knihy Oravskými chodníkmi a organizovanie športových podujatí.

– red –

TELOCVIČŇA VO FARBÁCH ODETÁ

Karneval

Pomalované detské tváricky, masky s grimasou, či úsmevom, pestrofarebné odevy, detičky na rukách rodičov, ich väčší súrodenci a hrdí rodičia – tým všetkým bola zaplnená telocvičňa v prvú tohoročnú februárovú nedeľu.

Karneval ZŠ s MŠ v Kline opäť úspešne zorganizovali učitelia tunajšej základnej školy. Zastúpené boli snáď všetky vekové kategórie. Videli sme všetko možné: lekár, sestričky, cigánky, chodiace bábätko v plienkach, slniečka, kvetinky, lienky, žabku, medvedíka, spider mana, strigy, čarodejnice, vodníkov, Indiánov, futbalistov, princeznú, šálku, muchotrávku, anjela, snehuliaka, ... ale i Miss Klina.

Na mnohých maskách bolo badať množstvo práce, šikovnosti a nápaditosti rodičov i ich detí. Veru, bolo čo obdivovať.

Medzi najodvážnejšie masky patrili a osobitnú pochvalu si odniesli: babka A. Červeňová so svojim tímom futbalistov a rodinka Petra a Márie Jendroľovcov, ktorí vytvorili úžasnú rodinku vodníkov.

Celý karneval dopadol výborne. Všetky masky boli ocenené rovnako, keďže usporiadatelia chceli odmeniť každého úsilie. Dúfajme, že to nebude demotivujúcim impulzom na prípravu masiek pre karneval budúci. Uvidíme. Veď budeme zasa pri tom. – *ake*–

Zubrohlavské divadlo hralo v Kline

Druhá januárová nedeľa 13. januára 2008 obohatil vianočné obdobie v sále kultúrneho domu divadelný súbor Omladina zo Zubrohlavy. Vystúpil s hrou „Nevesta zo žalára“. Ide o námet z dedinského prostredia opisujúci vzťahy medzi ľuďmi, ich závisť, lakomstvo, intrigy, ale aj lásku.

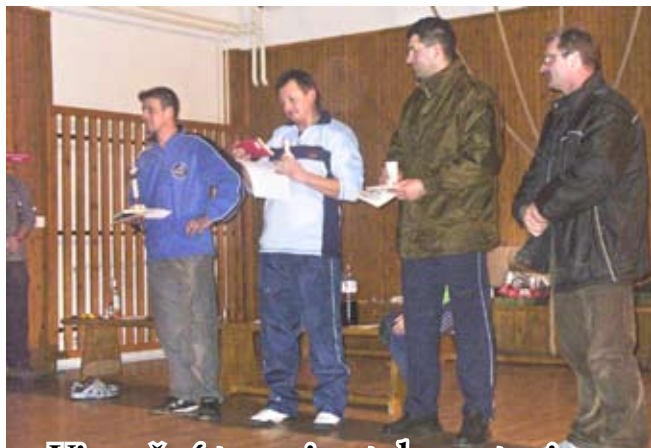
Divadelníctvo v Zubrohľave má vyše storočnú tradíciu. Dlhoročnou režisérkou, scénárstvou, kostýmkou je Margita Banasová. Nás zaujímalo, či nemajú problém s dopĺňaním mladých hercov. „Tento problém nemáme,“ povedal nám 17-ročný Jozef

Banas, predstaviteľ hlavnej postavy tejto hry, „a šancu dostáva každý, kto hrať vie a chce.“ Ďalej dodal, že novú hru nacvičujú 3-krát do týždňa prvé dva mesiace, a po

tom sa stretávajú už iba raz do týždňa. A že hrať vedieť, svedčila neobvyklá pozornosť našich divákov, úprimný smiech v úsmevných scénach a dlhý potlesk. – *red*

Takto vyzerala scéna nevesty zo žalára

Vianočný turnaj v stolnom tenise

Výhercovia (zľava):

M. Mišek, R. Volf, M. Bableda a vpravo M. Kosmel, jeden z organizátorov

Halový futbalový turnaj starostov a kňazov

Na halovom turnaji 24. januára nechýbal ani náš starosta Štefan Peňák (vzadu druhý sprava). Turnaja sa zúčastnili starostovia z Bielej Oravy (ZMOBO), starostovia z Dolnej Oravy (ZMODO) a kňazi spišskej diecézy. Turnaj mal veľmi dobrú úroveň, kde padalo veľa gólov a nechýbala ani skúška nervov starostov ako riešiť spor počas zápasu.

Výsledky zápasov: ZMOBO – kňazi 8:4,
ZMODO – kňazi 7:4, ZMODO – ZMOBO 5:5
Vítazom turnaja sa stali sporným gólom naši starostovia ZMOBO pred starostami z Dolnej Oravy. – red

TJ TATRAN KLIN POZÝVA
svojich členov na výročnú členskú schôdzu TJ,
ktorá sa bude konať **17. februára 2008**
v nedeľu v Kultúrnom dome v Kline
VŠETKÝCH SRDEČNE POZÝVAME

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU

ponúka

Pobytový zájazd do TALIANSKA – RICCIONE

V termíne od **13. – 22. júna 2008**

Cena zájazdu: **6300 Sk**

V cene je: ubytovanie v kempe Adria - stany
plná penzia (raňajky, obed, večera)
doprava tam a späť
vstup na piesočnatú pláž s pozvoľným vstupom
do mora
slniečnik a lehátko na pláži
poistenie

V cene nie sú fakultatívne výlety, ale je možné si ich objednať na mieste pobytu (San Marino, delfinárium, ...)

Zájazd je vhodný **pre dospelých aj deti**

Bližšie informácie na tel. č.: **55 84 327** u Mgr.

A. Jaňákovvej a Mgr. M. Klinovskej

PLÁN ĎALŠÍCH ŠPORTOVÝCH A KULTÚRNYCH AKCIÍ PRE ROK 2008

Kliňanská Biela stopa

február (závisí od snehových podmienok)

Den športu a kultury

29. júna (nedeľa)

Futbalový turnaj o pohár D. Kosmeľa – žiaci

12. júla (sobota)

Futbalový turnaj mužov – Memoriál A. Klosa

13. júla (nedeľa)

Stretnutie dôchodcov

október

Výstava psov

október

Katarínsky ples MS SČK

november

Privítanie nových občanov – Vzdanie úcty
k životu

december

Vianočný stolno-tenisový turnaj

december

CUKRÁRENSKÁ VÝROBA „Sladká myšlienka“ so sídlom v Rabčí
Vám ponúka, možnosť objednať si v predstihu chutné a slávnostne
zdobené zákusky a torty na svadobnú hostinu podľa domácich receptúr
Na požiadanie poskytujeme aj tieto služby:
– máme pre vás širokú ponuku svadobných tort –
– balenie výslužiek ZDARMA – dopravu v cene 7 Sk/km –
VIAC INFO na tel. č.: 0911 980 122, 0918 479 671